

**PROGRAMMA FRIESE VRIJWILLIGERSDAG NATUUR
ZATERDAG 4 SEPTEMBER 2021
ONLINE LEZINGEN (middag) en FILM (avond)**

Vooraf

- Als deelnemer ben je van harte welkom om het volledige programma mee te doen, maar het bijwonen van een of enkele sessies is ook mogelijk.
- Tussen twee sessies zit steeds 15 minuten vrije ruimte waarin je gemakkelijk (weer) kunt aansluiten/afhaken.
- Na afloop van een lezing kun je vragen stellen aan de spreker.
- We gebruiken het programma Zoom, dat je daarvoor moet downloaden en installeren. Je ontvangt vooraf een korte instructie.
- Op vrijdag 3 september 16.00 uur is er voor wie wil een korte oefensessie van ca. 30 minuten.

LEZINGEN EN PANELDISCUSSIE (MIDDAG)

TIJD	PROGRAMMA ONDERDEEL
13.00 – 13.20	'INLOOP' en TESTEN
13.20 -13.30	Welkom
13.30 – 14.00	<p>Lezing 1: Hoe vergaat het de Friese broedvogels?</p> <p>Van de bossen in het zuidoosten tot de duinen op de Waddeneilanden, welke ontwikkelingen zijn de laatste tien jaren waarneembaar in de Friese broedvogelstand? Welke soorten nemen toe, welke nemen af, en zijn er nieuwe soorten bijgekomen? En voor welke soorten is Fryslân van speciaal belang? In deze lezing geeft Jelle Postma (werkzaam bij Sovon Vogelonderzoek) een samenvatting van de ontwikkelingen van de verschillende soortgroepen, uitgediept met enkele voorbeelden van een aantal aansprekende soorten.</p>
14.00 - 14.15	Korte pauze
14.15 – 14.45	<p>Lezing 2: Habitatmonitoring Noardlike Fryske Wâlden</p> <p>In het coulisselandschap van de Noardlike Fryske Wâlden meten experts en vrijwilligers jaarlijks de fysieke kwaliteitskenmerken van het leefgebied van broedvogels en vleermuizen. Hiermee wordt het effect van het landschapsbeheer, zoals leden van de vereniging Noardlike Fryske Wâlden dat uitvoeren, gemeten. Experts van adviesbureau Altenburg & Wymenga en Landschapsbeheer Friesland voeren deze monitoring samen met vrijwilligers van de vereniging uit. De monitoring bestaat uit het opnemen van kenmerken van 120 singels en wallen verspreid door het gebied. In het veld worden zaken vastgelegd zoals het aantal soorten bomen en struiken, aantallen meidoorns en rozen en bedekking van de struiklaag. Ernst Oosterveld, ecooloog van bureau Altenburg & Wymenga vertelt u er graag meer over.</p>
14.45 – 15.00	Korte pauze
15.00 – 15.30	<p>Lezing 3: Meervleermuizen in Friesland - 3 jaar monitoring</p> <p>De meervleermuis, een soort van Fries belang, waarmee het niet goed lijkt te gaan, is in de periode 2019 t/m 2021 extra goed gevolgd. Dat gebeurde deels door vrijwilligers en deels door gespecialiseerde ecologen. De samenwerking heeft, al heet Corona flink roet in het eten gegooid, goed gewerkt. In deze lezing worden de activiteiten, de samenwerking en de resultaten behandeld. Daarnaast wordt er</p>

	naar de toekomst gekeken, want het project loopt door. Er zijn unieke en leuke zaken te beleven & te doen door vrijwilligers.
15.30-15.45	Korte pauze
15.45-16.15	Lezing 4: Meedoen: soorten van Fries belang monitoren Hoe gaat het met bedreigde en beschermde soorten waarvoor Fryslân een speciale verantwoordelijkheid draagt, omdat een belangrijk deel van het verspreidingsgebied in de provincie ligt? De afgelopen jaren hebben verschillende soortenorganisaties gekeken hoe het met deze soorten gesteld is. Met sommige soorten blijkt het erg goed te gaan, maar van een groot aantal soorten weten we onvoldoende. Daarom zullen we de komende jaren verschillende soorten moeten gaan monitoren om een beter beeld te krijgen hoe deze soorten er voorstaan. Welke soorten zijn het en hoe pakken we dat aan? Hulp van vrijwilligers is hierbij hard nodig!
16.15 -16.45	Paneldiscussie onder leiding van Meinte Engelmoer Panellleden: Sascha van der Meer, Jelle Postma en John Melis Na een korte introductie van Ettiënke Bakker (provincie Fryslân) op de lijst met de soorten van Fries belang wordt er met het panel gesproken over: 1. Wat kun je doen voor de soorten van Fries belang? 2. Hoe kunnen we de lijst beter bekend maken? 3. Wat is er nodig om de staat van instandhouding van sommige soorten wel te weten? Deelnemers worden van harte uitgenodigd om mee te denken en vragen te stellen (via de chat). De lijst met soorten van Fries belang wordt vooraf aan de deelnemers gestuurd.
16.45 – 17.15	AFSLUITING: digitale borrel. Blijf na afloop van het programma nog even gezellig digitaal napraten met een (eigen verzorgd) hapje en een drankje.

AVONDPROGRAMMA

Natuurbeheer op Terschelling in drie korte documentaires	
20.00	duur: ongeveer een uur in totaal; de duur hangt o.a. af van het interactieve vragendeel
doel / inhoud	De documentaires belichten drie aspecten van het natuurbeheer op Terschelling, na afloop kunnen er vragen gesteld worden aan de boswachter. Het gaat om de onderwerpen: - Strandbroeders - Begrazing in de duinen - Water(beheer) op Terschelling
presentatie	Boswachters Remi Hougee, Wanda Bakker en Joeri Lamers
	<i>De link naar de online filmavond wordt daags tevoren verstuurd aan alle aangemelde deelnemers.</i>